

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ วังพญา-ท่าธง อ.รามัน จ.ยะลา

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๑. ความเป็นมา/พระราชดำริ

ตามที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ก่อความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ราษฎรหลายหมู่บ้านได้ร้องขอพระราชทานความช่วยเหลือให้ทีมงานทำอยู่ในพื้นที่ได้อย่างปลอดภัย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่างขึ้นที่ ตำบลวังพญา และตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา เพื่อช่วยแก้ปัญหา สร้างงาน และสร้างอาชีพให้กับราษฎร จากการประชุมกำหนดภารกิจความรับผิดชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้น ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลาได้รับผิดชอบกิจกรรมการปลูกข้าวโพดหวาน และทำแปลงตัวอย่างสำหรับการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ โดยคาดว่าจะสามารถสร้างอาชีพและเป็นทางเลือกในการทำการเกษตรให้แก่เกษตรกร

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร ได้เริ่มดำเนินโครงการ ปี พ.ศ. ๒๕๔๙-ปัจจุบัน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- ๓.๑.๑ ช่วยจ้างงานให้ราษฎรมีงานทำ มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว
- ๓.๑.๒ ให้ราษฎรได้เรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ๓.๑.๓ ให้ราษฎรได้ร่วมกันประกอบอาชีพในลักษณะการรวมกลุ่มทำงาน และมีมาตรการระวังป้องกันตนเองให้พ้นจากภัยคุกคามของผู้ก่อการร้าย

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร(กรมวิชาการเกษตร)

- ๓.๒.๑ เพื่อสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในด้านการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓.๒.๒ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการปลูกผัก
- ๓.๒.๓ สามารถเป็นศูนย์ถ่ายทอดการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมีอย่างยั่งยืน ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

บริเวณพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างวังพญา-ท่าธง อ.รามัน จ.ยะลา

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร(กรมวิชาการเกษตร)

บริเวณแปลงการปลูกผักในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างวังพญา-ท่าธง อ.รามัน จ.ยะลา

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ :

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ(กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑. หน่วยงานหลัก: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๕.๒.๒ หน่วยงานร่วมสนับสนุน สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จ.สงขลา

๖. งบประมาณที่ได้รับ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร จำนวน ๓๓,๐๐๐ บาท

๖.๒ งบอื่น ๆ(ระบุ)

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑ กิจกรรมการปลูกพืชผัก

๗.๑.๑ ได้ดำเนินการสนับสนุนด้านวิชาการพื้นฐานการปลูกพืชผักแก่เจ้าหน้าที่ และกำหนดนัดหมายการฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชผักให้แก่เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓

๗.๑.๒ ดำเนินการสำรวจพื้นที่ที่แปลงต้นแบบการปลูกพืชผักในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ
วังพญา-ท่าธง อ.รามัน จ.ยะลา

๗.๑.๓ แก้ปัญหาโรคและแมลงในแปลงผักโดยใช้สารชีวภัณฑ์กำจัดแมลง BT ๑ – DOA

เนื่องจากทางฟาร์มตัวอย่างโครงการพระราชดำริฯ วังพญา-ท่าธง อ.รามัน จ.ยะลา มีนโยบายลดการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช

๗.๑.๔ ได้ดำเนินจัดอบรมหลักสูตร โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ หัวข้อ เทคโนโลยีการปลูกพืชผัก ณ ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ วังพญา-ท่าธง อ.รามัน จ.ยะลา ในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยมีผู้เข้าอบรมจำนวน ๓๐ คน ซึ่งทางกลุ่มเกษตรกรสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ และสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

๗.๑.๕ จากการเยี่ยมเยียนของเจ้าหน้าที่ในช่วงเดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๓ ได้พบปัญหาโรคราน้ำค้างในผักบุงจิ้น และด้วงหมัดผักในแปลงพืชผัก เจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลในเรื่องการจัดการโรคและแมลงในพืชผัก จึงได้ดำเนินการผลิตไส้เดือนฝอย เพื่อให้ทางฟาร์มได้ดำเนินการแก้ปัญหาที่พบดังกล่าว.

๗.๑.๖ ได้มีการแจกปัจจัยทางการผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ผัก โดยมีเมล็ดพันธุ์กวาดตุง ข้าวโพดหวาน ผักกาดขาว ค่ะน้าใบหยิก และกรีนโอ๊ค

๗.๑.๗ มีการติดตามงานและให้คำแนะนำกับเจ้าหน้าที่ภายในฟาร์มตัวอย่างในการจัดการโรคและแมลงศัตรูพืชผัก การจัดทำปฏิทินการปลูกผักเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีจำนวนตามความต้องการของตลาด และทำการปรับแผนปฏิทินการผลิตพืชผักตามความต้องการของตลาด

๗.๒ ตารางคะแนนสอบของเกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรม

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ผลการทดสอบ (คะแนน)		
		ก่อน	หลัง	เพิ่มขึ้น
๑	น.ส. บีเต๊ะ มะลุมุ	๔	๑๐	๖
๒	น.ส. อามีเนาะ อาซอ	๓	๙	๖
๓	น.ส. สนิะ สะตะ	๕	๑๐	๕
๔	น.ส. อาอีดี๊ะ ซัยชนะ	๖	๑๐	๔
๕	น.ส. ฮาสน๊ะ การีอูมา	๔	๙	๕
๖	นาง คิม เพชรเชิงเขา	๕	๙	๔
๗	น.ส. สตรีรัตน์ รัตนคีรี	๓	๑๐	๗
๘	น.ส. รุสนานี เจ๊ะไซ๊ะ	๕	๑๐	๕
๙	น.ส. แซนนะ ยามา	๖	๑๐	๔
๑๐	น.ส. รอฮานา บูโจะ	๓	๙	๖
๑๑	น.ส. สารีม๊ะห์ อาแว	๔	๙	๕
๑๒	น.ส. สากียะ มาโร๊ะ	๕	๑๐	๕
๑๓	น.ส. รุสมิ มะลี	๓	๙	๖
๑๔	น.ส. มาสกัส จิเต๊ะ	๕	๑๐	๕
๑๕	น.ส. มูรณี เปาะเย๊ะ	๓	๑๐	๗
๑๖	น.ส. ดาริยา หนึ	๔	๑๐	๖

๑๗	น.ส. รอปียะ มะตาเฮ	๕	๙	๔
๑๘	น.ส. นาซีตา เจะแมง	๕	๙	๔
๑๙	นาย ฮาพิช บราเฮง	๓	๙	๖
๒๐	นาย ฮาซาน มาโซ	๔	๑๐	๖
๒๑	น.ส. พาศีหัยะ กาวายิง	๕	๑๐	๕
๒๒	น.ส. มารีนา เลาะแม	๖	๑๐	๔
๒๓	นาย มะซอและ เปาะโนะ	๓	๑๐	๗
๒๔	น.ส. นาวิยะ เจะแมง	๔	๙	๖
๒๕	น.ส. มารียัม ซอมียอ	๔	๑๐	๖
๒๖	น.ส. อาตีนา ยามา	๕	๑๐	๕
๒๗	นาย ปือราเฮง ลาเต๊ะ	๖	๑๐	๔
๒๘	นาย มัสดี หะยิปือราเฮง	๓	๑๐	๗
๒๙	นาย อาบูคอรี กาแดร์	๔	๑๐	๖
๓๐	นาย อีรฟาน มะมุแร	๔	๑๐	๖
คะแนนเฉลี่ย		๔.๓	๙.๗	๕.๔

๘. **ผลสำเร็จ/ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ** การดำเนินงานด้านการอบรมเกษตรกรเรื่องเทคโนโลยีการปลูกพืชผักเป็นที่สนใจของเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในโครงการฟาร์มตัวอย่างเป็นอย่างมาก เนื่องจากเกษตรกรได้มีการปลูกผักเป็นประจำกันอยู่แล้วแต่เนื่องจากยังขาดความรู้ทางวิชาการและแนวทางปฏิบัติจริงที่ถูกต้องจึงยินดีที่จะรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี และสามารถแก้ปัญหาแมลงในแปลงผักได้ จากการใช้สารชีวภัณฑ์กำจัดแมลง BT๑-DOA เนื่องจากพื้นที่ในฟาร์มพบการระบาดของหนอนแมลงศัตรูพืช ทำให้ผักถูกทำลายจึงส่งผลกระทบต่อรายได้ของผัก

๙. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

- พื้นที่ที่ใช้เป็นแปลงปลูกผักมีการระบาดของแมลง จึงแนะนำและสนับสนุนปัจจัยการผลิตพืช ให้มีการจัดการแบบชีววิธี ได้แก่ การใช้ชีวภัณฑ์ BS-DOA๒๔ และ การใช้สารชีวภัณฑ์กำจัดหนอนแมลงศัตรูพืช BT๑-DOA จากเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรต่อไป

- เนื่องจากสถานการณ์ระบาดของโรค COVID-๑๙ ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ มีการระบาดอย่างหนักและศาลากลางจังหวัดยะลา ได้ออกประกาศห้ามชุมนุม ประชุม อบรมหรือรวมตัวกันเป็นหมู่มาเพื่อลดอัตราเสี่ยงและการระบาดของโรค COVID-๑๙ ทำให้การอบรมเกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย ตามเป้าหมายจำเป็นอย่างที่จะต้องเลื่อนจากกำหนดการที่คาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จในเดือนมีนาคม เป็นดำเนินการให้แล้วเสร็จในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓

ภาพกิจกรรมภายในฟาร์มตัวอย่างฯวังพญา-ท่าธงและการเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ศวพ.ยะลา

ภาพการแจกปัจจัยทางการผลิต

ภาพกิจกรรมการสอนวิธีการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อแก้ไขปัญหาโรคในพืชผัก

ภาพกิจกรรมการในแปลง

ภาพกิจกรรมการอบรมเทคโนโลยีการปลูกพืชผักภายในฟาร์มตัวอย่างวังพญา-ท่าธงและการเยี่ยมชมของ
เจ้าหน้าที่ศวพ.ยะลา

ภาพกิจกรรมภายในฟาร์มตัวอย่างวังพญา-ท่าธงและการเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ศวพ.ยะลา

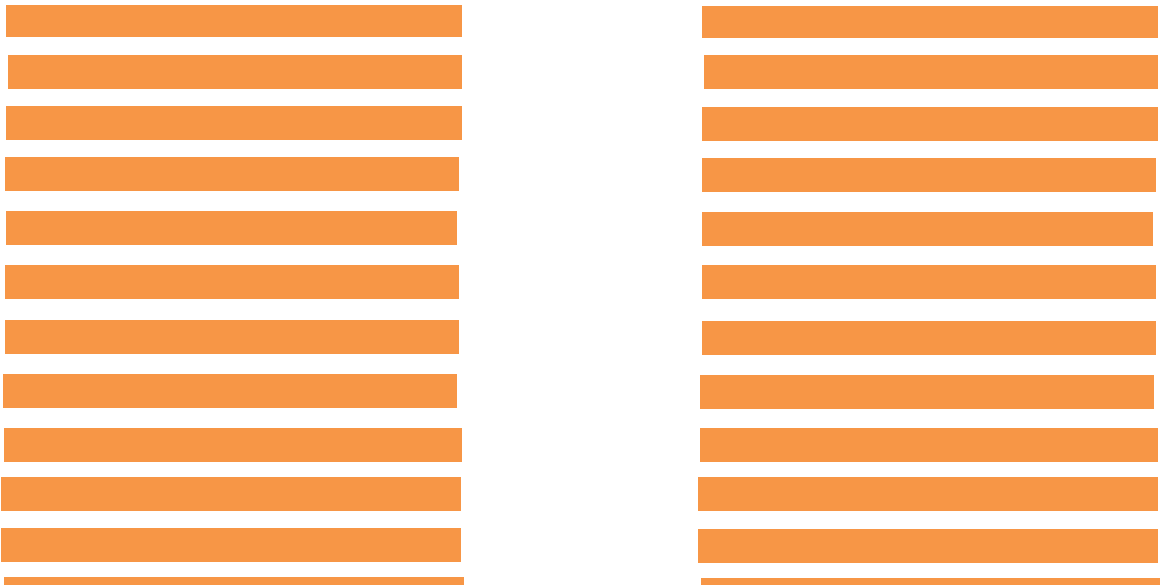
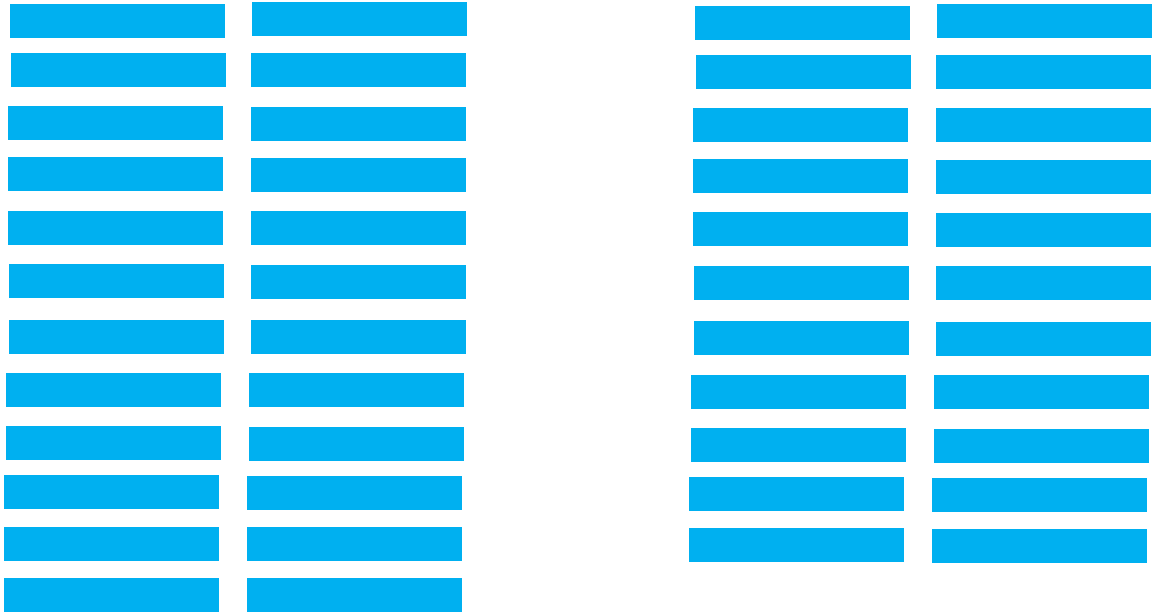
ภาพผลผลิตที่เสียหายจากแมลง

ภาพการแจกปัจจัยทางการผลิตเมล็ดพันธุ์

แผนผังแปลงผักฟาร์มรามัน

 ๑.๒x๑๒ เมตร จำนวน ๔๖ แปลง

 ๑.๒x๑๒ เมตร จำนวน ๒๔ แปลง

รายชื่อพืช : ผักบุ้งจีน ถั่วพู กวางตุ้ง มะเขือเทศ คะนํ้า คะนํ้าฮ่องเต้ ผักชี
ผักกาดเขียว

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ ธารโต อ.ธารโต จ.ยะลา

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๑. ความเป็นมา/พระราชดำริ

สมาชิก อรบ.และเกษตรกรในพื้นที่อำเภอธารโต ซึ่งได้รับผลกระทบจากการก่อความไม่สงบในพื้นที่ มีความประสงค์ขอพระราชทานฟาร์มตัวอย่างโครงการตามแนวทางอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพื้นที่อำเภอธารโต เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน แหล่งรายได้ ศูนย์การเรียนรู้และเสริมสร้างความปลอดภัยในพื้นที่ จึงรวมตัวกันจัดหาพื้นที่ที่เหมาะสม บริเวณบ้านธารโต หมู่ที่ ๑ ต.ธารโต อ.ธารโต จ.ยะลา เสนอคณะทำงานฯ ชุดที่ ๑ จังหวัดยะลา เพื่อดำเนินการในการจัดตั้งฟาร์มตัวอย่างธารโตและจากการประชุมกำหนดภารกิจความรับผิดชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้น ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลาได้รับผิดชอบกิจกรรมการปลูกข้าวโพดหวาน และทำแปลงตัวอย่างสำหรับการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ โดยคาดว่าจะสามารถสร้างอาชีพและเป็นทางเลือกในการทำการเกษตรให้แก่เกษตรกร

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร ได้เริ่มดำเนินโครงการ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒-ปัจจุบัน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๓.๑.๑ ช่วยจ้างงานให้ราษฎรมีงานทำ มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว

๓.๑.๒ ให้ราษฎรได้เรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๓.๑.๓ ให้ราษฎรได้ร่วมกันประกอบอาชีพในลักษณะการรวมกลุ่มทำงาน และมีมาตรการระวังป้องกันตนเองให้พ้นจากภัยคุกคามของผู้ก่อการร้าย

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร(กรมวิชาการเกษตร)

๓.๒.๑ เพื่อสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในด้านการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๒ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการปลูกผัก

๓.๒.๓ สามารถเป็นศูนย์ถ่ายทอดการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมีอย่างยั่งยืน ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

บริเวณพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างธารโต บ้านธารโต หมู่ที่ ๑ ต.ธารโต อ.ธารโต จ.ยะลา

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของกรมวิชาการเกษตร

บริเวณกิจกรรมการปลูกข้าวโพดในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างธารโต บ้านธารโต ม.๑ ต.ธารโต อ.ธารโต จ.ยะลา

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ :

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ(กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๕.๒.๒ หน่วยงานร่วมดำเนินการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จ.สงขลา

๖. งบประมาณที่ได้รับ

งบทดการวิชาการเกษตร จำนวน ๓๐,๕๐๐ บาท

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑ กิจกรรมการอบรมเกษตรกรเรื่องเทคโนโลยีการพืชผัก

๗.๑.๑ ทำการสำรวจพื้นที่ทั้งหมดที่มีการปลูกผักของฟาร์มตัวอย่าง และกำหนดชนิดที่ตลาดมีความต้องการสูง และทั้งยังหาแนวทางในการปลูกผักที่ทางฟาร์มต้องการจะปลูกเป็นพืชชนิดใหม่เพื่อตอบรับกับแนวทางของตลาด และทำการนัดเกษตรกรเพื่อทำการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีทางวิชาการและการอบรมเชิงปฏิบัติการจริงให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓

๗.๑.๒ จากการดำเนินงานทำแปลงต้นแบบภายในฟาร์มตัวอย่างธารโต ได้ดำเนินการผลิต ผักบุงจีน กวางตุ้ง คะน้า คะน้าฮ่องเต้ แตงกวา พริกเขียว ถั่วฝักยาว และถั่วพู ทางเจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลาได้ลงพื้นที่ตรวจแปลงหลังการปลูก เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืชในแปลงต้นแบบ เช่น หนอนใยผัก และเพลี้ยแป้ง

๗.๑.๓ ทำการจัดอบรมหลักสูตร โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ หัวข้อ เทคโนโลยีการปลูกพืชผัก ณ ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ ธารโต อ.ธารโต จ.ยะลา โดยมีผู้เข้าอบรมจำนวน ๒๐ คนซึ่งทางกลุ่มเกษตรกรสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ และสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

๗.๑.๔ จากการเยี่ยมเยียนของเจ้าหน้าที่ในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๓ ได้พบปัญหาดังกล่าว ผักและตะเข็บขนาดเล็กในแปลงพืชผัก เจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลในเรื่องการจัดการโรคและแมลงในพืชผัก จึงได้ดำเนินการผลิตไส้เดือนฝอย เพื่อให้ทางฟาร์มได้ดำเนินการแก้ปัญหาที่พบดังกล่าว.

๗.๑.๕ ได้มีการแจกปัจจัยทางการผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ผัก โดยมีเมล็ดพันธุ์กวางตุ้ง ข้าวโพดหวาน ผักกาดขาว คะน้าใบหยิก และกรีนโอ๊ค

๗.๑.๖ มีการติดตามงานและให้คำแนะนำกับเจ้าหน้าที่ภายในฟาร์มตัวอย่างในการจัดการโรคและแมลงศัตรูพืชผัก การจัดทำปฏิทินการปลูกผักเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีจำนวนตามความต้องการของตลาด และทำการปรับแผนปฏิทินการผลิตพืชผักตามความต้องการของตลาด

๗.๒ กิจกรรมการปลูกข้าวโพดหวาน พันธุ์๘๔-๑ พันธุ์ทับทิมสยาม และพันธุ์น้ำนมฮอกไกโด ทำการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์สงขลา๘๔-๑ และร่วมกับฟาร์มตัวอย่างช่วยกันพัฒนาแนวทางการปลูกข้าวโพดหวานอินทรีย์โดยใช้น้ำหมักชีวภาพที่มีธาตุอาหารที่เหมาะสมต่อพืชทดแทนการใช้สารเคมี

๗.๒ ตารางคะแนนสอบของเกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรม

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ผลการทดสอบ (คะแนน)		
		ก่อน	หลัง	เพิ่มขึ้น
๑	นาง ญัฐกานต์ แซ่ยิบ	๔	๑๐	๖
๒	นาง ปกัสร่า โสิดแก้ว	๕	๑๐	๕
๓	นาง ปราณี เสงหวาน	๖	๑๐	๔
๔	นาง ประกอบ แสงเมือง	๔	๑๐	๖
๕	น.ส. วรณา ทองโอ	๕	๑๐	๕
๖	น.ส. อุบลรัตน์ แก้วทอง	๖	๑๐	๔

๗	น.ส. จาริ ทศแก้ว	๕	๑๐	๕
๘	น.ส. สมใจ นาคคำ	๖	๙	๓
๙	น.ส. กมลชนก ศรีเกรียน	๖	๙	๓
๑๐	นาง แปะ บุตรจินดา	๔	๙	๕
๑๑	น.ส. สมจิตต์ ทองโอ	๕	๑๐	๕
๑๒	น.ส. ประณีต หลงราม	๕	๑๐	๕
๑๓	น.ส. ทิพวรรณ แซ่ยั๊	๔	๑๐	๖
๑๔	นาย โกมล หนูเอียด	๓	๑๐	๗
๑๕	นาง เตือนใจ แสงเมือง	๔	๑๐	๖
๑๖	นาง สมพร บัวแก้ว	๓	๑๐	๗
๑๗	นาย ญัฐพล แสงเมือง	๕	๑๐	๕
๑๘	นาย เขมศักดิ์ แววทองรักษ์	๔	๙	๕
๑๙	น.ส. สุภาวัญย์ เสงหวาน	๔	๙	๕
๒๐	นาย คล่อง ผาสุข	๓	๑๐	๗
คะแนนเฉลี่ย		๔.๖	๙.๘	๕.๒

๘. ผลสำเร็จ/ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ การดำเนินงานด้านการอบรมเกษตรกรเรื่องเทคโนโลยีการปลูกพืชผักเป็นที่สนใจของเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในโครงการฟาร์มตัวอย่างเป็นอย่างมาก เนื่องจากเกษตรกรได้มีการปลูกผักเป็นประจำกันอยู่แล้วแต่เนื่องจากยังขาดความรู้ทางวิชาการและแนวทางปฏิบัติจริงที่ถูกต้องจึงยินดีที่จะรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

๙. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

- เนื่องจากสถานการณ์ระบาดของโรค COVID-๑๙ ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ มีการระบาดอย่างหนักและศาลากลางจังหวัดยะลา ได้ออกประกาศห้ามชุมนุม ประชุม อบรมหรือรวมตัวกันเป็นหมู่มาเพื่อลดอัตราเสี่ยงและการระบาดของโรค COVID-๑๙ ทำให้การอบรมเกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย ตามเป้าหมายจำเป็นที่ต้องเลื่อนจากกำหนดการที่คาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จในเดือนมีนาคม เป็นดำเนินการให้แล้วเสร็จในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓

- ปัญหาในแปลงต้นแบบที่พบในแปลงผักบังจัน คือ มีพฤติกรรมกรรมการปลูกที่ระยะระหว่างต้นชิดกันมากไปทำให้เกิดการระบาดของเพลี้ยแป้งเนื่องจากการปลูกระยะชิดกันมากไปทำให้พื้นที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัยของเพลี้ยแป้งและแมลงอื่น ๆ จึงแนะนำให้ทำการปักแปลงปลูกหลังการเก็บเกี่ยวและให้ทำการปลูกระยะที่ห่างมากกว่าเดิมเพื่อสร้างสภาพพื้นที่ไม่เหมาะสมแก่การอาศัยของศัตรูพืช

- พื้นที่กระทบการระบาดของโรคราสนิมในข้าวโพดหวานและต่อเนื่องโดยการหลีกเลี่ยงการปลูกข้าวโพดหวานในช่วงฤดูฝนทำให้ต้องพักการปลูกเป็นระยะยาว คาดว่าจะสามารถกลับมาปลูกได้ใหม่ช่วงเดือน มกราคม ปี๒๕๖๔

ภาพตัวอย่างแปลงต้นแบบ

ภาพแปลงผักประยุกต์ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมและเป็นพื้นที่เหลือใช้

ภาพกิจกรรมภายในฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ ธารโต อ.ธารโต จ.ยะลา และการตรวจแปลงของเจ้าหน้าที่
ศวพ.ยะลา

ภาพกิจกรรมการอบรมเทคโนโลยีการปลูกพืชผักภายในฟาร์มตัวอย่างฯ ธารโตและการเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ ศวพ.ยะลา

ภาพกิจกรรมภายในฟาร์มตัวอย่างฯ ธารโตและการเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ ศวพ.ยะลา

ภาพการแจกปัจจัยทางการผลิต

ภาพการแจกกล้าพันธุ์กล้วย 30 สายพันธุ์ เพื่อทำแปลงรวบรวมพันธุ์

ภาพแจกปัจจัยทางการผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก

โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างฯ เบตง อ.เบตง จ.ยะลา

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๑. ความเป็นมา/พระราชดำริ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ก่อความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ราษฎรหลายหมู่บ้านได้ร้องขอพระราชทานความช่วยเหลือให้มีงานทำอยู่ในพื้นที่ได้อย่างปลอดภัย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างขึ้นที่บ้านจาเราะปะงูโง๊ะ หมู่ที่ ๒ ตำบลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เพื่อช่วยแก้ปัญหาเรื่องที่อยู่และการจ้างงานของราษฎร

จัดซื้อที่ดินบริเวณบ้านจาเราะปะงูโง๊ะ หมู่ที่ ๒ ตำบลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา จากราษฎรที่อพยพออกจากพื้นที่และประสงค์ขายที่ดินทั้งหมดจำนวน ๑๒๔ ไร่

จัดตั้งหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๓๐ ครอบครัว ในลักษณะหมู่บ้านเพื่อความมั่นคงชายแดน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลาได้รับผิดชอบงานด้านวิชาการการผลิตอะโวคาโดในพื้นที่ฟาร์มตัวอย่างเบตง

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร ได้เริ่มดำเนินโครงการ ปี ๒๕๕๓-ปัจจุบัน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๓.๑.๑ ช่วยสร้างงานและสร้างความเข้มแข็งให้แก่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว

๓.๑.๒ ให้ราษฎรได้เรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๓.๑.๓ ให้ราษฎรได้ร่วมกันประกอบอาชีพในลักษณะการรวมกลุ่มทำงาน และมีมาตรการระวังป้องกันตนเองให้พ้นจากภัยคุกคามของผู้ก่อการร้าย

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร(กรมวิชาการเกษตร)

๓.๒.๑ เพื่อสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในด้านการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๒ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการปลูกผัก และเพื่อเป็นพืชทางเลือกใหม่แก่เกษตรกร

๓.๒.๓ สามารถเป็นศูนย์ถ่ายทอดการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมีอย่างยั่งยืน และการปลูกพืชทางเลือกใหม่ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

บริเวณพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างเบตง อ.เบตง จ.ยะลา

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของกรมวิชาการเกษตร

บริเวณกิจกรรมการปลูกไม้ผลในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างเบตง อ.เบตง จ.ยะลา

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ :

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ(กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๕.๒.๒ หน่วยงานร่วมดำเนินการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จ.สงขลา

๖. งบประมาณที่ได้รับ

งบปกติกรมวิชาการเกษตร จำนวน ๓๓,๐๐๐ บาท

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑ กิจกรรมการอบรมเกษตรกรเรื่องเทคโนโลยีการผลิตพืชผัก

๗.๑.๑ ทำการสำรวจพื้นที่ทั้งหมดที่มีการปลูกผักของฟาร์มตัวอย่าง และกำหนดชนิดที่ตลาดมีความต้องการสูง และทั้งยังหาแนวทางในการปลูกผักที่ทางฟาร์มต้องการจะปลูกเป็นพืชชนิดใหม่เพื่อตอบรับกับแนวทางของตลาด และทำการนัดเกษตรกรเพื่อทำการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีทางวิชาการและการอบรมเชิงปฏิบัติการจริงให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓

๗.๑.๒ จากการดำเนินงานทำแปลงต้นแบบภายในฟาร์มตัวอย่างเบตง ได้ดำเนินการผลิต ตะไคร้ หน่อไม้ฝรั่ง แตงกวา ถั่วฝักยาว กวางตุ้ง เรดโอ๊ค/กรีนโอ๊ค คะน้า และคะน้าฮ่องเต้ ทางเจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบหลังการปลูก เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้ขนาดและปริมาณที่มากขึ้น

๗.๑.๓ ทำการจัดอบรมหลักสูตร โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ หัวข้อ เทคโนโลยีการปลูกพืชผัก ณ ฟาร์มตัวอย่างฯ เบตง อ.เบตง จ.ยะลา โดยมีผู้เข้าอบรมจำนวน ๒๐ คนซึ่งทางกลุ่มเกษตรกรสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ และสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

๗.๑.๔ ได้มีการแจกปัจจัยทางการผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ผัก โดยมีเมล็ดพันธุ์กวางตุ้ง ข้าวโพดหวาน ผักกาดขาว คะน้าใบหยิก และกรีนโอ๊ค

๗.๑.๕ มีการติดตามงานและให้คำแนะนำกับเจ้าหน้าที่ภายในฟาร์มตัวอย่างในการจัดการโรคและแมลงศัตรูพืชผัก การจัดทำปฏิทินการปลูกผักเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีจำนวนตามความต้องการของตลาด และทำการปรับแผนปฏิทินการผลิตพืชผักตามความต้องการของตลาด

๗.๒ กิจกรรมการดูแลรักษาต้นอะโวคาโด

- ได้ทำการเก็บข้อมูลการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องหลังจากปลูกไปในช่วงสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๒ และทำการดูแลอย่างต่อเนื่องถึงการจัดการใส่ปุ๋ยแบบแนวทางเกษตรอินทรีย์แทนการใช้ปุ๋ยเคมีตามนโยบายของฟาร์ม

- วัดการเจริญเติบโตครั้งที่ ๒ ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ พบต้นตายเพิ่มจำนวน ๔ ต้น (พันธุ์ Booth ๗ : ๑ ต้น, และ Peterson : ๓ ต้น) คาดว่าเกิดการกระทบแล้งและขาดน้ำเป็นเวลานานเป็นสาเหตุของต้นที่ตาย

- วัดการเจริญเติบโตครั้งที่ ๓ ในเดือนกันยายน ๒๕๖๓ พบต้นตายเพิ่มจำนวน ๓ ต้น เนื่องจากสภาพอากาศและอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน

๗.๓ กิจกรรมการปลูกข้าวโพดหวาน พันธุ์ ๘๔-๑ พันธุ์ทับทิมสยาม และพันธุ์น้ำนมฮอกไกโด

- ทำการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์สงขลา ๘๔-๑ และร่วมกับฟาร์มตัวอย่างช่วยกันพัฒนาแนวทางการปลูกข้าวโพดหวานอินทรีย์โดยใช้น้ำหมักชีวภาพที่มีธาตุอาหารที่เหมาะสมต่อพืชทดแทนการใช้สารเคมี

- เกิดสภาวะขาดแคลนเมล็ดพันธุ์สงขลา ๘๔-๑ เนื่องจากเป็นที่ต้องการของตลาดมากทางฟาร์มเบตงจึงต้องการพันธุ์สงขลา ๘๔-๑ เพื่อปลูกให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๗.๔ ตารางคะแนนสอบของเกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรม

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ผลการทดสอบ (คะแนน)		
		ก่อน	หลัง	เพิ่มขึ้น
๑	นาง วาสนา มะลี	๔	๑๐	๖
๒	น.ส. พัชริน มะมิ่ง	๕	๑๐	๕
๓	น.ส. ฮาลีเม๊ะ สะอึ	๔	๑๐	๖
๔	น.ส. คอริเยาะ ดาเด๊ะ	๕	๑๐	๕
๕	น.ส. สาลิตา บาราเฮง	๖	๑๐	๔
๖	นาย สุขเกษม บาฮา	๗	๑๐	๓
๗	น.ส. ไชตง มะมิ่ง	๕	๑๐	๕
๘	น.ส. ลาวัลย์ อารีพันธ์	๖	๙	๓
๙	น.ส. วาธินี บาราเฮง	๕	๙	๔
๑๐	นาย สมั่น แมเราะด่า	๗	๙	๒
๑๑	น.ส. มยุรี ตอกอ	๔	๑๐	๖
๑๒	น.ส. รอฆาเยาะ ดอเลาะ	๔	๙	๕
๑๓	นาย สุพจน์ สะมะแอ	๕	๙	๔
๑๔	นาย ชาบู มะมิ่ง	๕	๑๐	๕
๑๕	นาย สาเฮาะ เจะเด๊ะ	๖	๑๐	๔
๑๖	น.ส. นิดา ไตรประคอง	๕	๑๐	๕
๑๗	น.ส. ซอฮา สุทฤษฎ	๖	๑๐	๔
๑๘	นาย ปราโมทย์ นิยมเดชา	๔	๑๐	๖
๑๙	น.ส. ภารณี บาราเฮง	๕	๑๐	๕
๒๐	นาย ยุพราช ไตรประคอง	๕	๑๐	๕
ผลคะแนนเฉลี่ย		๕.๒	๙.๘	๔.๖

๘. ผลสำเร็จ/ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

- การดำเนินงานด้านการอบรมเกษตรกรเรื่องเทคโนโลยีการปลูกพืชผักเป็นที่สนใจของเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในโครงการฟาร์มตัวอย่างเป็นอย่างมาก เนื่องจากเกษตรกรได้มีการปลูกผักเป็นประจำกันอยู่แล้วแต่เนื่องจากยังขาดความรู้ทางวิชาการและแนวทางปฏิบัติจริงที่ถูกต้องจึงยินดีที่จะรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

๙. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

- ต้องทำการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรในระบบเกษตรอินทรีย์ตามนโยบายของโครงการให้สามารถมีผลผลิตที่ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

- เนื่องจากสถานการณ์ระบาดของโรค COVID-๑๙ ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ มีการระบาดอย่างหนักและศาลากลางจังหวัดยะลา ได้ออกประกาศห้ามชุมนุม ประชุม อบรมหรือรวมตัวกันเป็นหมู่มาเพื่อลดอัตราเสี่ยงและการระบาดของโรค COVID-๑๙ ทำให้การอบรมเกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย ตามเป้าหมายจำเป็นที่จะต้องเลื่อนจากกำหนดการที่คาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จในเดือนมีนาคม เป็นดำเนินการให้แล้วเสร็จในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓

ภาพตัวอย่างผลผลิตข้าวโพดน้ำนมฮอกไกโดที่ปลูกแบบเกษตรอินทรีย์

ภาพกิจกรรมการวัดการเจริญเติบโตของต้นอะโวคาโด

ภาพกิจกรรมภายในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างบางเบต อ.เบตง จ.ยะลา และการเยี่ยมชมของ
เจ้าหน้าที่ศวพ.ยะลา

ภาพกิจกรรมการอบรมเทคโนโลยีการปลูกพืชผักภายในฟาร์มตัวอย่างฯ เบตงและการเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ศฟว.

ยะลา

ภาพกิจกรรมการสอนวิธีการปลูกพืชผักเพื่อแก้ไขปัญหาในการปลูกพืชผักอย่างถูกต้อง

ภาพกิจกรรมการสอนวิธีการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อแก้ไขปัญหาโรคในพืชผัก

ภาพแจกปัจจัยทางการผลิตเมล็ดพันธุ์

แผนผังแปลงผักฟาร์มเบตง

ชั้นที่ 6

ชั้นที่ 5

ฝรั่งกิมจู

ชั้นที่ 4

ชั้นที่ 3

ชั้นที่ 2

ชั้นที่ 1

ชั้นที่ 6 ตะไคร้

ชั้นที่ 5 रोपलुक ผัก

ชั้นที่ 4 หม่อน

ชั้นที่ 3 หน่อไม้ฝรั่ง

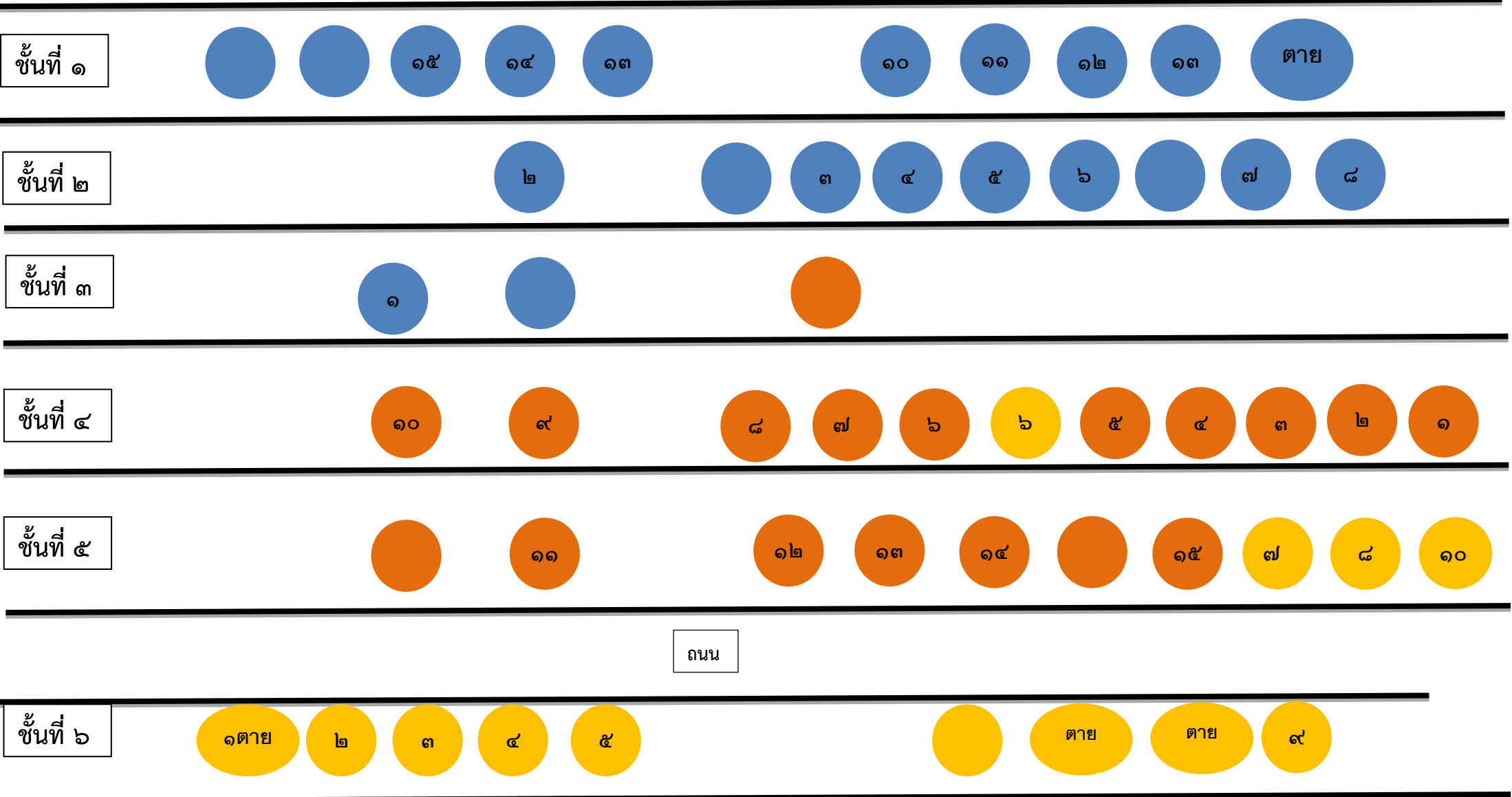
ชั้นที่ 2 ข้าวโพด

ชั้นที่ 1 ข้าวโพด

} สลับผักกินใบ

แผนผังแปลงอโวกาโตฟาร์มเบตง

 Booth๗
  Buccanear
  Peterson

โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จ.ยะลา

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๑. ความเป็นมา/พระราชดำริ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา ในปี พุทธศักราช ๒๕๔๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงขอพระราชทานุญาตจัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่กราบบังคมทูลถวาย และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงรับโครงการดังกล่าวไว้ในพระบรมโอรสาธิราชฯ และทรงพระราชทานพระราชานุญาตอัญเชิญพระนามาภิไธยย่อไว้ในเครื่องหมายตราสัญลักษณ์โครงการ

ในปี ๒๕๔๙ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการกำหนดแผนการจัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์โดยให้จังหวัดจัดงานปีละ ๔ ครั้ง (ไตรมาสละ ๑ ครั้ง) และให้มีการติดตามการให้บริการต่อเนื่อง (Follow up) กับเกษตรกรที่ได้เข้ารับบริการจากคลินิกต่างๆ เน้นเกษตรกรรายที่มีปัญหาชัดเจนและสำคัญ

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ รับผิดชอบดูแลการดำเนินการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ ในพื้นที่ ๗ จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง โดยมีรูปการจัดงานคือ การให้บริการวิเคราะห์วินิจฉัยโรคและแมลงศัตรูพืช ตลอดจนการให้ปรึกษาในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตพืชทั้งระบบ เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่และผลิตผลทางการเกษตรของตนเองต่อไป

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร ได้เริ่มดำเนินโครงการ ปี ๒๕๔๙-ปัจจุบัน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร(กรมวิชาการเกษตร)

- ๑ เพื่อให้บริการแก่เกษตรกรในการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตทางการเกษตรได้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์
- ๒ เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการหน่วยงานส่งเสริมและศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรให้สามารถทำการผลิตทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมไปถึงการแก้ปัญหาาร่วมกัน

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ /พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร(กรมวิชาการเกษตร)

ได้มีแผนดำเนินการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่จำนวน ๔ ครั้ง

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ :

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ(กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๕.๒.๒ หน่วยงานร่วมดำเนินการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จ.สงขลา

๖. งบประมาณที่ได้รับ

งบปกติกรมวิชาการเกษตร จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑ ผลการดำเนินงานคลินิกเกษตร

๑ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด (คลินิก ๐๒)

ครั้งที่	จังหวัด	วันที่ดำเนินงาน	การดำเนินงาน
๑	ยะลา	๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒	๑๐๐ ราย
๒	ยะลา	๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓	๕๓ ราย

๓	ยะลา	-	-
๔	ยะลา	-	-
รวม			๑๕๓ ราย

๒ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด (คลินิก ๐๕)

จังหวัด	แผน	ผล	% การดำเนินงาน
ยะลา	๖๐	๖๐	๑๐๐

๓ ข้อมูลการขอรับคำปรึกษาของเกษตรกรรายจังหวัด

ปัญหาของเกษตรกรที่พบจากการปฏิบัติงานการให้บริการต่อเนื่อง (คลินิก ๐๕) ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

ชนิดพืช	ปัญหาที่พบ	วิธีการให้บริการ
ทุเรียน	โรครากเน่าโคนเน่า	ให้คำแนะนำด้านการใช้สารป้องกันกำจัดโรคใช้เมตาแลกซิล ทาแผล ใช้ฟอสเอทิล อะลูมิเนียมฉีดพ่นทางใบ ใช้กรดฟอสฟอรัส อดเข้าลำต้น หรือฉีดพ่นทางใบ หลังจากทำการรักษาโรคด้วยวิธีเคมี ให้ทำการเลี้ยงเชื้อไตรโครเดมาในดิน เพื่อเป็นการป้องกันการเข้าทำลายของเชื้อสาเหตุโรครากเน่าโคนเน่า
	เพลี้ยแป้งทุเรียน	แนะนำให้ใช้สารเคมีในระยะที่มีการระบาดแล้ว โดยใช้สารเคมีสลับกลุ่มทั้งหมด ๓ กลุ่มสารเคมีดังนี้ กลุ่ม ๑B สารมาลาโรออน กลุ่ม ๔A สารอิมิดาโคลพิต และกลุ่ม ๒B สารไพโรนิล วิธีตามฉลากข้างขวดที่ได้รับการขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง จากกรมวิชาการเกษตร ส่วนในระยะที่ยังไม่มีการระบาดให้ใช้น้ำส้มสายชูผสมน้ำในอัตรา ๑:๔๐๐ ในการฉีดพ่นเพื่อลดปริมาณเพลี้ยแป้งได้ และทำการเอาเก่าซุบน้ำมันเครื่องหรือสารกำจัดแมลงพันรอบต้นหรือกิ่งที่มีการระบาดของเพลี้ยแป้งซึ่งวิธีนี้ช่วยป้องกันมดที่เป็นแมลงพืงพาอาศัยซึ่งกันและกันกับเพลี้ยแป้ง
	โรคใบติดทุเรียน	๑. ส้ารวจทุเรียนทุกต้นทุกๆ ๗ วัน โดยเฉพาะช่วงฤดูฝน ๒. ตัดแต่งกิ่งทุเรียนให้มีรูปทรงโปร่งและสมบูรณ์ โดยให้แดดส่องได้ทั่วถึง ๓. ถ้าพบอาการของโรคเพียงเล็กน้อยให้ตัดส่วนที่เป็นโรคไปเผาทิ้ง ๔. เก็บรวบรวมใบที่ร่วงหล่นใต้ต้นที่มีการระบาดไปเผาทำลาย ๕. ใช้สารเคมีเมื่อพบในเพลสลาดถูกทำลายร้อยละ ๑๐ ต่อต้น โดยควรพ่นแมนโคเซฟ คาร์เบนดาซิม เบโนมิล ไตรอะติมีเฟน หรือสารจำพวกคอปเปอร์โดยฉีกพ่นใบให้ทั่ว (ตามคำแนะนำบนฉลากที่ได้รับการขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง จากกรมวิชาการเกษตร)
กล้วยหิน	โรคเหี่ยวกล้วยหิน	แนะนำให้ทำการรื้อถอนกอกล้วยเก่าที่เป็นโรคและบ่มดินเพื่อทำการฆ่าเชื้อในดินตามหลักกรมวิชาการเกษตรก่อนจึงทำการปลูกใหม่ พร้อมทั้งรดด้วย BS DOA ๒๔ เพื่อเป็นการป้องกันการเข้าทำลายของโรคในต้นที่ปลูกใหม่อีก และแนะนำให้ทำการห่อปลีกล้วยเมื่อเริ่มให้ผลผลิตเพื่อป้องกันแมลงพาหะ

๘. ผลสำเร็จ/ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

- เกษตรกรได้รับความรู้เพิ่มเติมและยินดีที่จะเข้าหาหนักวิชาการ พร้อมทั้งยังให้ข้อมูลการระบาดของโรคในพื้นที่เพิ่มเติมเพื่อให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการบูรณาการร่วมกันในการจัดการโรคต่างๆเพิ่มเติม

- เกษตรกรได้รับความรู้การจัดการศัตรูพืชและการจัดการโรคพืชแบบผสมผสานแทนการใช้สารเคมีเพียงอย่างเดียว เกษตรกรได้เรียนรู้วิธีการประเมินความเสียหายจากแมลงศัตรูพืชและโรคพืชต่างๆด้วยตนเอง

๙. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

- เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคCOVID-1๙ ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ทำให้การจัดงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จังหวัดยะลา ครั้งที่ ๒ ปี๒๕๖๓ จำเป็นที่จะต้องเลื่อนจากวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓ ไปอย่างไม่มีกำหนดจนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย

ภาพโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จังหวัดยะลา ครั้งที่ ๑

ภาพโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ครั้งที่ ๒

โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๑. ความเป็นมา

สืบเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับหญ้าแฝกเพื่อเป็นพืชศึกษาทดลองด้านการอนุรักษ์ดิน น้ำ และสภาพแวดล้อม โดยให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งต่างสังกัดและในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบเรื่องนี้ ดังนั้นกรมวิชาการเกษตรจึงได้มอบหมายให้กลุ่มปฐพีวิทยา สำนักวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร และกองแผนงานและวิชาการร่วมดำเนินการศึกษาค้นคว้าการวิจัยหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำในระดับไร่นา และจัดทำแปลงสาธิตขยายพันธุ์สนับสนุนเกษตรกรที่มาศึกษาดูงานต่อไป

โครงการหญ้าแฝกในระบบการปลูกพืชแบบผสมผสานจึงได้เริ่มต้นขึ้นในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ สำหรับ ๒ ปีแรก (๒๕๓๖ และ ๒๕๓๗) ใช้งบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) และในปีต่อๆ มา กรมวิชาการเกษตรจึงได้ตั้งงบประมาณรองรับไว้ในงบโครงการพิเศษ (โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ) จนถึงปัจจุบัน

๒. วัตถุประสงค์ของกรมวิชาการเกษตร

- ๒.๑ เพื่อรวบรวมพันธุ์หญ้าแฝกในประเทศไทย
- ๒.๒ เพื่อศึกษาการเจริญเติบโตของหญ้าแฝกในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง
- ๒.๓ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานของเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปในพื้นที่ ๓ จังหวัดแดนภาคใต้

๓. เป้าหมายของกรมวิชาการเกษตร

- ๓.๑ ได้แปลงรวบรวมพันธุ์หญ้าแฝก
- ๓.๒ ได้พันธุ์หญ้าแฝกที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง
- ๓.๓ ได้แหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานของเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปในพื้นที่ ๓ จังหวัดแดนภาคใต้
- ๓.๔ มีแปลงต้นแบบการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่พังทลายของหน้าดินขั้นรุนแรง

๔. สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ กรมวิชาการเกษตร

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ กรมวิชาการเกษตร

๖. งบประมาณที่ได้รับ -

๗. ผลสำเร็จของโครงการหรือรายการกิจกรรม

๗.๑. ได้ดำเนินการปลูกอนุรักษ์และปลูกเป็นแนว เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา

๗.๒. เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานของนักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๗.๓. เกษตรกรที่สนใจสามารถมาเรียนรู้และแยกต้นกอขยายพันธุ์ไปใช้ปลูกในแปลงของตนเองได้ เพื่อลดการทำลายของหน้าดิน

๘. การขยายผลสู่เกษตรกร(ถ้ามี)/การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิเคราะห์ทางวิชาการ ---

เป็นแหล่งเรียนรู้ให้เกษตรกรในอนาคตเกี่ยวกับพื้นที่ลาดชันที่ทำการปลูกแฝกเพื่อลดการชะล้างหน้าดินในพื้นที่จังหวัดยะลา

๙. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ----

ภาพโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯภายใน ศวพ.ยะลา

ภาพตัวอย่างการปลูกปอเทือง ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

